

Inteligentní dopravní systémy (ITS) a ochrana soukromí.

Inteligentní dopravní systémy zahrnují širokou škálu prostředků od řízení provozu přes informace o stavu vozidla až po sledování chování řidiče.

Tyto systémy sledují průjezd vozidel daným místem či úsekem, vyhodnocují jejich počet (případně měří jejich rychlost) a na tomto základě pak spolu s dalšími údaji jako jsou informace o uzavírkách, opravách či o rozmarech počasí vyhodnocují dopravní situaci a ovlivňují průjezdnost komunikací ať už pomocí nastavení povolené rychlosti či volbou počtu jízdních pruhů. Dále jsou to systémy, které zpracovávají informace získané z vozidla, kde jsou shromažďovány a posléze vhodným způsobem předávány. Tyto vozidlové systémy zaznamenávají chování řidiče a vozidla (rychlost, dynamiku jízdy, plynulost řízení atd.) ať již pro účely pojišťovny, policie či servisu. Elektronizace vozidel a zejména zavedení inteligentní sběrnice umožnilo nejen zjednodušení a zkvalitnění ovládání vozidla, ale i zjednodušení sběru informací, které se na sběrnici nacházejí. Systémy, umožňující informovat řidiče o nebezpečí či omezení v jeho směru jízdy či okolí, vyžadují mít informaci o tom, kde řidič je a případně i kam jede. Současný systém rozpoznávání RZ v reálném čase propojený v ucelený systém již dnes umožňuje sledovat pohyb vozidla bez vědomí a souhlasu řidiče či osob ve vozidle, a tyto informace pokud neslouží k šetření trestné činnosti, je třeba důsledně anonymizovat. Obecně mají tyto systémy společnou vlastnost, a to, že nějakým způsobem zasahují do soukromého života občanů. Množství údajů, které by nebylo možno považovat za osobní údaje, se jimi stane právě vzájemným propojením.

Výstupy z těchto systémů mohou mít také mnoho různých podob, a to od obecných informací o dopravních nehodách či jiných událostech bránících plynulému provozu poskytovaných veřejnými médii, přes informaci o dopravní situaci ve vašem okolí až po velice personifikovanou informaci o tom, že by dnes bylo třeba vyjet o chvíli dříve a použít jinou komunikaci než obvykle.

Rozsah a způsob zpracování osobních údajů

- není přesně definován obsah pojmu „silniční, dopravní a cestovní informace“, nakolik se jedná o osobní údaje
- kdo bude mít k těmto datům přístup

- jakým způsobem bude subjekt údajů informován o tom, kdo všechno má k jeho údajům přístup
- zařízení určené ke kontrole a řízení dopravy v určitých místech nebo úsecích by měla v co nejmenší míře využívat záznamů identifikace vozidel nebo by měla záznamy automaticky mazat potom, co identifikovatelné vozidlo opustí sledovaný úsek či místo
- komunikace s navigačním systémem by měla být plně řízena (zapojována, vypojoována) řidičem
- systémy dálkového sledování polohy a pohybu vozidel např. při přepravě nebezpečného zboží nebo živých zvířat by měly být nasazovány úzce účelově při příslušných druzích přepravy
- ITS instalovaná ve vozidlech na podporu bezpečnosti řízení a jízdy by měla v plném rozsahu zajišťovat pouze signály určené k informování a varování řidiče
- musí existovat možnost volby nezapnout určitou funkci
- výběr cestovních informací. Opět by mělo být na řidiči, jaké informace požaduje a systém by neměl evidovat (pokud nebude placený), jaké požadavky obdržel. I v případě placených služeb by měl systém evidovat množství dat, délku komunikace či množství přijatých požadavků, ale ne obsah těchto dotazů či odpovědí.

Direktiva 95/46/ES a ITS

- direktiva 95/46 připouští zpracování osobních údajů k danému účelu, který nesmí být v rozporu se zákonem
- údaje mohou být zpracovány se souhlasem nebo alespoň s vědomím řidiče
- bez souhlasu lze zpracovávat údaje sloužící k naplnění smluvního vztahu, čili pokud např. dojde k dohodě s pojišťovnou tak mohou být pojišťovně předány údaje bezprostředně předcházející nehodě
- bez souhlasu lze zpracovávat rovněž údaje, pokud jde o životní zájem subjektu údajů. Životním zájmem se myslí, pokud mu to umožní např. přežít autonehodu (e-call). Takto získané údaje je však třeba zlikvidovat, pokud nebezpečí pominulo anebo získat dodatečný souhlas

Varianty návrhu

- Jednotlivé varianty a ochrana osobních údajů
 - Osobní údaje budou do systému plynout bez ohledu na zvolenou variantu řešení.
 - Nejhorším dopadem by bylo legislativní prosazení uvedených systémů bez zachování možnosti volby občanem.

Navrhovaná doporučení

- Soulad doporučení s ochranou osobních údajů
 - Specifická hlediska ochrany dat a soukromí je třeba uplatňovat již při samotné volbě a vývoji ITS, nikoliv až po jejich zavedení v aplikační praxi. Navrhované opatření 6.5.1 by tedy mělo předcházet např. opatření 6.3.1 a 6.3.2
 - Dostatečně zajistit ochranu záznamů a údajů ITS proti zneužití a nedovolenému přístupu a to zejména tím, že data budou co nejvíce anonymní.

ITS mají velký potenciál stát se tím velkým bratrem, o kterém se často hovoří a je na nás všech, aby se toto nestalo, neboť ITS pomáhají předejít kolizím a zachránit množství předčasně ukončených životů.